

Η εκδήλωση θα πραγματοποιηθεί
στο **ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ ΕΚΠΑ**
Σκουφά 45, Κολωνάκι

21 Μαΐου 2026

18.30-20.30

Κώστας Γούσης

Διδάκτωρ του Πανεπιστημίου του Roehampton | Εντεταλμένος διδάσκων, Τμήμα Κοινωνιολογίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης | Ακαδημαϊκός Συνεργάτης ΚΕΑΕ

«Η απεργία πείνας των 300 μεταναστών το 2011: διαδικασίες υποκειμενοποίησης, δίκτυα αλληλεγγύης και κινηματικές εκβάσεις»

Συζητήτρια/τής

Γιώργος Τσιώλης | Καθηγητής, Τμήμα Κοινωνιολογίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης
Λουκία Κοτρωνάκη | Διδάσκουσα, Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης, Πανεπιστήμιο Κρήτης

Συντονισμός συζήτησης

Παντελής Προμπονάς | Υποψήφιος Διδάκτορας Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

Περίληψη ομιλίας

Μεταξύ 2008-2011 καταγράφηκαν πολυάριθμες απεργίες πείνας μεταναστών/ριών σε κέντρα κράτησης, χώρους εργασίας και δημόσιους χώρους στην Ελλάδα. Η παρούσα εισήγηση εξετάζει τη μεγαλύτερη κινητοποίηση της περιόδου: την κινητοποίηση 300 μεταναστών από το Μαγκρέμπ, που ζούσαν μέχρι τότε στην Κρήτη και πραγματοποίησαν απεργία πείνας διάρκειας έξι εβδομάδων στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη στις αρχές του 2011. Σε μια συγκυρία βαθιάς οικονομικής κρίσης, εντεινόμενης συνοριακής βίας και αναδιάρθρωσης του μεταναστευτικού καθεστώτος, οι 300 μετανάστες αμφισβήτησαν έμπρακτα το καθεστώς πολιτικής και κοινωνικής αορατότητας στο οποίο ήταν εγκλωβισμένοι, χρησιμοποιώντας το ίδιο τους το σώμα ως μέσο αγώνα και πολιτικής διεκδίκησης.

Απέναντι στις κυρίαρχες αφηγήσεις που παρουσίασαν τους απεργούς πείνας είτε ως απειλή για την εθνική ασφάλεια είτε ως παθητικά και «καθοδηγούμενα» σώματα χωρίς πολιτική αυτενέργεια, η παρουσίαση προσεγγίζει την απεργία πείνας ως στιγμιά συλλογικής υποκειμενοποίησης, που διεύρυνε τα όρια της κοινωνικής αλληλεγγύης και επαναδιατύπωσε το ερώτημα του ποιος δικαιούται να εμφανίζεται και να διεκδικεί ως πολιτικό υποκείμενο. Αντλώντας από τη θεωρία κοινωνικών κινημάτων και τις κριτικές μεταναστευτικές σπουδές, και αξιοποιώντας τη βιογραφική αφηγηματική προσέγγιση, η ανάλυση εστιάζει στις κοινωνικές και πολιτικές διεργασίες που κατέστησαν δυνατή τη συγκεκριμένη κινητοποίηση.

Βασισμένη κυρίως στη βιογραφική αφήγηση ενός από τους 300 απεργούς πείνας, η παρουσίαση φωτίζει το ρόλο κινηματικών δικτύων, κρατικών στρατηγικών ποινικοποίησης και πρακτικών αλληλεγγύης, αναδεικνύοντας κρίσιμες καμπές και συγκρουόμενες αποτιμήσεις γύρω από την έκβαση και την κληρονομιά της κινητοποίησης. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στις προϋπάρχουσες «υποδομές αντίστασης» που συγκροτήθηκαν στην Κρήτη μέσα από τη διασταύρωση μεταναστευτικών, εργατικών και αντιρατσιστικών δικτύων κατά την πρώτη δεκαετία του 21ου αιώνα, καθώς και στις διασυνοριακές διαδρομές πολιτικοποίησης ορισμένων συμμετεχόντων, αμφισβητώντας την ευρωκεντρική αντίληψη ότι οι μετανάστες/ριες «ανακαλύπτουν» την πολιτική μόνο μετά την άφιξή τους στην Ευρώπη.

Βιογραφικό ομιλητή

Ο Κώστας Γούσης είναι απόφοιτος της Νομικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου από το Τμήμα Πολιτικών Επιστημών του ίδιου πανεπιστημίου. Το 2021 ολοκλήρωσε τη διδακτορική του διατριβή στο Πανεπιστήμιο Roehampton του Λονδίνου. Η έρευνά του, με αντικείμενο τις συλλογικές δράσεις των μεταναστευτικών κοινοτήτων στην Ελλάδα την περίοδο 2000-2015, ανέδειξε εμβληματικούς εργατικούς αγώνες, φεμινιστικές αντιστάσεις και διεκδικήσεις γύρω από τη νομιμοποίηση, την ιθαγένεια και τη δικαιοσύνη. Έχει εργαστεί ως μέλος των Επιτροπών Προσφύγων του Π.Δ. 114/2010, καθώς και στη Νομική Υπηρεσία του Κέντρου Υποστήριξης Νέων της ΑΡΣΙΣ στην Αθήνα. Μετά την ολοκλήρωση της διατριβής του εργάστηκε επί τρία χρόνια στο Eteron - Ινστιτούτο Έρευνας και Κοινωνικής Αλλαγής ως συντονιστής ερευνητικών προγραμμάτων. Παράλληλα, συμμετείχε στην Ερευνητική Ομάδα του έργου Demo/Crisis (Πάντειο Πανεπιστήμιο) και στη Διαχειριστική Επιτροπή της δράσης COST Action «Data Matters: Sociotechnical Challenges of European Migration and Borders Controls» (DATAMIG). Έχει διδάξει στο Τμήμα Πολιτικών Επιστημών του ΑΠΘ και στο Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης, στο γνωστό αντικείμενο «Κοινωνιολογία της Μετανάστευσης». Παράλληλα, με την υποστήριξη του ΚΕΑΕ, επιλέχθηκε για το πρόγραμμα Mellon/SAR Academic Freedom Fellowship and Workshop (2025-2026). Είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Ελληνικής Ένωσης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου.

10
ΧΡΟΝΙΑ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ
ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΕΣ
ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ